

ॐ

संस्कृतभारती – तेलङ्गाणा

पत्रालयद्वारा संस्कृतम् - प्रवेशपरीक्षा – फरवरी – २०२३

समय: घण्टात्रयम्

दिनाङ्क: २६.०२.२०२३

पूर्णाङ्का: १००

फाल्गुण शुक्लसप्तमी भानुवासरः

I. अ. दशप्रश्नानां समाधानं संस्कृतेन लिखत । పది ప్రశ్నలకు సంస్కృతంలో సమాధానాలు వ్రాయండి. दस प्रश्नों के समाधान संस्कृत भाषा में लिखिए । Answer any ten questions in Sanskrit. (10 x 1=10)

1. पण्डितः किमर्थं प्रश्नं पृच्छति?	7. वृश्चिकः किम् अकरोत्?
2. काकः घटे कान् क्षिपति?	8. मौक्तिकानि कुत्र भवन्ति?
3. सीमन्तिनीषु का शान्ता?	9. वेणीसंहारम् इति नाटकस्य कविः कः?
4. पञ्चमः वेदः कः?	10. चन्द्रगुप्तस्य मन्त्री कः?
5. रामः सोमः च किम् अकरोत्?	11. अद्य भानुवासरः । शुक्रवासरः कदा?
6. अप्रहरत् इति शब्दस्य शुद्धरूपं लिखतु ।	12. व्याघ्रः कैः सञ्चरति?

आ. सुभाषितद्वयस्य भावं स्वभाषया लिखत । రెండు సుభాషితాల భావాలను స్వభాషలో వ్రాయండి. दो सुभाषितों के भाव स्वभाषा में लिखिए । Write the meaning of any two subhashithams in your language. (2 x 2 =4)

1. न कश्चिदपि जानाति किं कस्य श्वो भविष्यति ।
अतः श्वः करणीयानि कुर्याद् अथैव बुद्धिमान् ।	3. छायामन्यस्य कुर्वन्ति तिष्ठन्ति स्वयमातापे ।
फलान्यपि परार्थाय वृक्षाः सत्पुरुषा इव ।
2. उपकारिषु यः साधुः साधुत्वे तस्य को गुणः ।
अपकारिषु यः साधुः स साधुरिति कीर्तितः ।	

इ. द्वयोः समाधानं स्वभाषया लिखत । క్రింది ప్రశ్నలలో రెండింటి సమాధానం స్వభాషలో వ్రాయండి. दो प्रश्नों के उत्तर स्वभाषा में लिखिए । Answer any two questions in your language. (2 x 2 = 4)

1. आस्तिकदर्शनानि कानि? अत्र आस्तिकशब्दस्य कः अर्थः?	3. उपसर्गाणां विषये द्वे वाक्ये लिखत ।
2. दश उपनिषदः नाम लिखत ।	

ई. द्वयोः सन्दर्भसहितं विवरणं स्वभाषया लिखत । రెండు వాక్యాలను సందర్భసహితంగా వివరించండి. दो वाक्यों का सन्दर्भ सहित विवरण कीजिए । Explain any two with reference to context in your language (2 x 3 = 6)

1. अतः एव अस्य मुखं रक्तम् ।	3. प्रजापीडकः असमञ्जः भवता राज्यतः निष्कासितः भवतु ।
2. पेटिकायां भक्ष्याणि सन्ति ।	

उ. सूक्तिद्वयस्य अर्थं स्वभाषया लिखत । రెండు సూక్తుల సారమును స్వభాషలో వ్రాయండి. दो सूक्तियों का सारांश स्वभाषा में लिखिए । Write the gist of any two suktis in your language. (2 x 1= 2)

1. चित्ते वाचि क्रियायां च महताम् एकरूपता ।	3. विकारहेतौ सति विक्रियन्ते येषां न चेतांसि त एव धीराः ।
2. जीवने यावदादानं स्यात् प्रदानं ततोऽधिकम् ।	

ॐ

संस्कृतभारती – तेलङ्गाणा

पत्रालयद्वारा संस्कृतम् - प्रवेशपरीक्षा – फरवरी – २०२३

समय: घण्टात्रयम्

दिनांक: २६.०२.२०२३

पूर्णाङ्काः १००

फाल्गुण शुक्लसप्तमी भानुवासरः

ऊ. प्रहेलिकाद्वयस्य भावं स्वभाषया लिखत । రెండు ప్రహేలికల అర్థాన్ని స్వభాషలో వ్రాయండి. దో ప్రహేలికాओं का अर्थ स्वभाषा मे लिखिए । Explain any two riddles in your language. (2 x 2 = 4)

1. सानुजं काननं गत्वा यातुधानान् जघान कः । मध्ये वर्णत्रयं दत्त्वा रावणः कीदृशो वद ॥
2. अपदो दूरगामी च साक्षरो न च पण्डितः । अमुखः स्फुटवक्ता च यो जानाति स पण्डितः ॥
3. किमिच्छति नरः काश्यां? भूपानां को रणे हितः? को वन्द्यः सर्वदेवानां? दीयतामेकमुत्तरम् ॥

ऋ. द्वयोः ध्यानश्लोकयोः अर्थं स्वभाषया लिखत । రెండు ధ్యానశ్లోకాలను స్వభాషలో వివరించండి. దో ధ్యానశ్లోకం కా తాత్పర్యం స్వభాషా मे लिखिए । Write the meaning of any two of the given dhyana slokas in your language. (2 x 2 = 4)

1. तं सूर्यं जगतां नाथं ज्ञानविज्ञानमोक्षदम् । महापापहरं देवं तं सूर्यं प्रणमाम्यहम् ॥
2. नमस्ते शारदे देवि काश्मीरपुरवासिनि । त्वामहं प्रार्थये नित्यं विद्यां बुद्धिं च देहि मे ॥
3. अज्ञानतिमिरान्धस्य ज्ञानाञ्जनशलाकया । चक्षुरुन्मीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

II. अ. दशपदानाम् अर्थं स्वभाषया लिखत । పది పదములకు అర్థాన్ని స్వభాషలో వ్రాయండి. దశ పదం కా అర్థం స్వభాషా मे लिखिए । Write the meanings of any 10 words in your language. (10 x ½ = 5)

1. कलिङ्गम्	4. पाटलम्	7. कङ्कतम्	10. लिपिकारः
2. जम्बीरम्	5. पिञ्जः	8. कपोलः	11. भ्रातृजाया
3. छुरिका	6. वितर्दिः	9. दंशकम्	12. पारावतः

आ. दशपदानाम् अर्थं संस्कृतेन लिखत । పది పదములకు అర్థాన్ని సంస్కృతంలో వ్రాయండి. దశ పదం కా అర్థం సంస్కృత भाषा मे लिखिए । Write the meanings of any 10 words in sanskrit. (10 x ½ = 5)

1. అత్తగారు
Mother-in-law सास	4. జిగురు Gum గొండ్	7. పట్టుకారు Tongs చిమట	10. కోడిపెట్టె Hen ముగ్గి
2. గుండుసూది Pin పిన్	5. తాళపు చెవి Key చాబీ	8. మిరప Chilli మిర్చ	11. బోయవాడు Hunter బహేలియా
3. కిటికీ Window ఖిడకీ	6. మందార Hibiscus గుడహల్	9. నుదురు Forehead మాథా	12. పరదా Curtain పరదా

ఇ. దశపదాని ఉపయోగం స్వీయవాక్యాని లిఖత । పది పదములను సొంత వాక్యాలలో ఉపయోగించి వ్రాయండి. దశ పదం కా प्रयोग करके वाक्य लिखिए । Use any ten words to make your own sentences. (10 x 1 = 10)

1. यदा-तदा	4. कल्पताम्	7. अधीते	10. स्म
2. किमर्थम्	5. आनीय	8. अगमिष्यत्	11. इमाः
3. अपिबन्	6. वन्दै	9. अस्माकम्	12. तानि

ॐ

संस्कृतभारती – तेलङ्गाणा

पत्रालयद्वारा संस्कृतम् - प्रवेशपरीक्षा – फरवरी – २०२३

समय: घण्टात्रयम्

दिनांक: २६.०२.२०२३

पूर्णाङ्काः १००

फाल्गुण शुक्लसप्तमी भानुवासरः

III. अ. पञ्चवाक्यानि भूतकाले (लङ् लकारे) परिवर्तयत । वीటిలో ఐదు వాక్యములను భూతకాలం లోకి మార్చండి. पाँच वाक्यों को भूतकाल में परिवर्तन कीजिए । Change any five sentences into past tense. (5 x 1 = 5)

1. सः यानं चालयति ।	3. त्वं वेगेन धावसि ।	5. त्वं तत्र वर्तसे ।
2. यूयं खादथ ।	4. अहं बालकं श्लाघे ।	6. भिक्षुकाः धनिकान् भिक्षन्ते ।

आ. पञ्चवाक्यानि भविष्यत्काले परिवर्तयत । వీటిలో ఐదు వాక్యములను భవిష్యత్కాలం లోకి మార్చండి. पाँच वाक्यों को भविष्य काल में परिवर्तन कीजिए । Change any five sentences into future tense. (5 x 1 = 5)

1. दुष्टान् देवः दण्डयति ।	3. सा प्रश्नं पृच्छति ।	5. बालिका जलं ददाति ।
2. अहं पञ्चवादने उत्तिष्ठामि ।	4. सेवकः धनं लभते ।	6. अध्यापकः छात्रं श्लाघते ।

इ. दत्तशब्दानाम् उचितैः विभक्तिरूपैः रिक्तस्थानं पूरयत । బ్రాకెట్ లో ఇచ్చిన పదం యొక్క సరైన విభక్తి రూపంతో ఖాళీని పూరించండి. ब्रैकेट में दिए गए शब्द के उचित विभक्ति रूप से रिक्त स्थान भरिए । Fill in the blank with the correct vibhakti form of the given word. (5 x 1 = 5)

1. त्वं _____ असूयसि । (चतुरः)	4. _____ आदरं दर्शय । (ज्येष्ठाः)
2. भरतः _____ पूर्वः । (लक्ष्मणः)	5. वस्त्रं _____ भवति । (तन्तवः)
3. विष्णुः _____ अधितिष्ठति । (क्षीराब्धिः)	

IV. अ. विजातीयशब्दानि चित्वा लिखत । విజాతీయ పదాలను ఎంపిక చేసి వ్రాయండి. विजातीय पदों को चुन कर लिखिए । Pick the odd one out. (5 x 1 = 5)

1. कस्य, किम्, कन्दुकम्, कथम्	4. प्रक्षाल्य, उत्थाय, समर्प्य, पालय
2. नद्या, गुरुणा, तेन, रमा	5. अहम्, अलम्, चेत्, इत्थम्
3. गन्तुम्, पातुम्, गुरुम्, द्रष्टुम्	

आ. अन्यवचनशब्दैः रिक्तस्थानानि पूरयत । అన్య వచన శబ్దాలతో ఖాళీలను పూరించండి. शब्द के अन्य दो वचनों से रिक्त स्थान भरिए । Fill in the blanks with the words of other vachanas. (5 x 1 = 5)

1. _____ युवाम् _____	4. _____ मोदावहै _____
2. _____ तेषु	5. अखादः _____
3. किम् _____	

इ. योजयत । జత పరచండి. मिलाइए । Match the following. (6 x 1 = 6)

1. मृच्छकटिकम्	अ. वाल्मीकिः	4. उत्तररामचरितम्	ई. वेदव्यासः
2. शिशुपालवधम्	आ. शूद्रकः	5. पुराणानि	उ. माघः
3. अष्टाध्यायी	इ. भवभूतिः	6. श्रीमद्रामायणम्	ऊ. पाणिनिः

ॐ

संस्कृतभारती – तेलङ्गणा

पत्रालयद्वारा संस्कृतम् - प्रवेशपरीक्षा – फरवरी – २०२३

समय: घण्टात्रयम्

दिनाङ्क: २६.०२.२०२३

पूर्णाङ्का: १००

फाल्गुण शुक्लसप्तमी भानुवासरः

ई. अधः दत्तेभ्यः उचितपदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । కింద ఇచ్చిన పదాలలో ఉచితమైన పదముతో ఖాళీలను పూరించండి. नीचे दिए गए शब्दों में उचित शब्द से रिक्त स्थान भरिए । Choose the correct word out of the choices given below to fill in the blank. (5 x 1=5)

1. _____ कुत्र वसति?

i. भवति ii. भवन्ति iii. भवतु iv. भवती

2. सः विदेशं _____ इच्छति ।

i. गच्छति ii. गत्वा iii. गन्तुम् iv. गातुम्

3. हरिः _____ पश्यति ।

i. भक्तेषु ii. भक्तम् iii. भक्तेन iv. भक्तात्

4. बालकः गृहम् _____ निद्रां करोति ।

i. आगच्छत्य ii. आगत्वा iii. आगत्य iv. आगतवती

5. सीता रामेण _____ वनं गच्छति ।

i. सः ii. सह iii. सा iv. सन्ति

उ. पञ्चवाक्यानि संस्कृतेन अनुवदत । ఐదు వాక్యములను సంస్కృతభాష లోనికి అనువదించండి. पाँच वाक्यों को संस्कृत भाषा में अनुवादन करो । Translate any 5 sentences into Sanskrit. (5 x 1= 5)

i. కోతులు చెట్టు మీదనే నివసిస్తున్నాయి.
Monkeys live only on the tree.
बन्दर वृक्ष पर ही रहते हैं ।

iv. శ్రీకృష్ణుడు పాండవులకు మార్గదర్శకుడు.
Sri Krishna is the guide of Pandavas.
శ్రీ కృష్ణ పాండవో కే మార్గదర్శక హ్ణే ।

ii. రైతు గడ్డితో చాపను చేయును.
Farmer will make the mat using straws.
కిసాన ఘాస సే చటాడీ బనాఁగఱా ।

v. ఆవిడ సోమరితనం వలన పని చేయడం లేదు.
She does not work due to laziness.
ఱాలస కే కఱణ వహ కఱమ నహీ కరతీ ।

iii. కల్పవృక్షాలు అమరావతిలో ఉంటాయి.
Kalpavrukshas are in Amaravathi.
కల్పతరు అమరావతీ మే హ్ణే ।

vi. తల్లి కుమార్తె కోసం పండ్లు తీసుకువచ్చింది.
Mother brought fruits for her daughter.
మా తేటి కే లిఁ ఫల లేకర ఱాడీ ।

ऊ. पञ्चवाक्यानि स्वभाषया अनुवदत । ఐదు వాక్యములను స్వభాష లోనికి అనువదించండి. पाँच वाक्यों को स्वभाषा में अनुवादन करो । Translate any 5 sentences into your language. (5 x 1 =5)

1. सः यन्त्रम् उत्पाद्य विक्रयणं करोति ।

4. चोराः पेटिकाम् अहरन् ।

2. बालः चित्रम् ईक्षताम् ।

5. वयं गणेशम् अवन्दामहि ।

3. त्वं माम् उक्त्वा गच्छ ।

6. तरोः पर्णानि दीर्घाणि ।

जयतु संस्कृतम् । जयतु भारतम् ।